

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la acordarea de împuterniciri

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. În scopul negocierii proiectului Aranjamentului administrativ pentru implementarea Acordului în domeniul securității sociale dintre Republica Moldova și Republica Turcia, se împuternicește delegația oficială în următoarea componență:

Rusu Nelea	- șef al Direcției politici de asigurări sociale, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
Munteanu-Sagaidashina Elena	- șef al Secției acorduri, Direcția politici de asigurări sociale, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
Turcin Carina	- șef al Direcției generale relații internaționale, acorduri bilaterale și comunicare, Casa Națională de Asigurări Sociale
Vecvert Svetlana	- șef al Direcției generale control și aplicarea legislației pentru drepturi sociale, Casa Națională de Asigurări Sociale
Mamaliga Narcisa	- vicepreședinte al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă
Echim Elena	- șef al Direcției tratate, Direcția generală drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

2. Șeful delegației de negociatori, doamna Nelea Rusu, se împuternicește să parafeze textul negociat al Aranjamentului administrativ nominalizat.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

ARGUMENTAREA

necesității încheierii Aranjamentului Administrativ pentru implementarea Acordului în domeniul securității sociale dintre Republica Moldova și Republica Turcia

A. Descrierea tratatului

Proiectul Aranjamentului Administrativ pentru implementarea Acordului în domeniul securității sociale dintre Republica Moldova și Republica Turcia (în continuare – Aranjament Administrativ) este unul bilateral, care se încheie la nivel de Guvern al Republicii Moldova, pe de o parte, și cel al Republicii Turcia, pe de altă parte, fără a fi implicate părți terțe la tratat.

Proiectul Aranjamentului Administrativ are o formă clasică și are următoarea structură: titlu, preambul, dispozitiv și clauze finale. Proiectul Acordului este structurat în 17 articole, care sunt grupate în 4 părți.

Proiectul Aranjamentului Administrativ a fost elaborat în temeiul articolului 19, alineatul (1) al proiectului Acordului în domeniul securității sociale dintre Republica Moldova și Republica Turcia (în continuare – Acord).

Aranjamentul Administrativ este un instrument secundar menit să implementeze Acordul. Acesta stabilește termenii și condițiile în care autoritățile care îl încheie și instituțiile responsabile vor conlucra și se vor ajuta reciproc în aplicarea Acordului.

Aranjamentul Administrativ determină autoritățile și instituțiile competente, organismele de legătură ale statelor contractante, precum și cadrul legal de colaborare între acestea. Tratatul stabilește mecanismele de plată a prestațiilor de asigurări sociale, instituțiile responsabile pentru plata lor, documentele care necesită a fi completate și furnizate pentru ca persoanele îndreptățite să poată beneficia de prestații, precum și facilitarea comunicării și a schimbului de date și informații între autoritățile și instituțiile celor două state.

Tratatul va intra în vigoare la data intrării în vigoare a Acordului și va avea aceeași durată. Acordul se încheie pe un termen nedeterminat.

În proiect nu este prevăzută modalitatea de modificare a tratatului.

B. Analiza de impact

Aranjamentul Administrativ are aceeași actualitate ca și Acordul. Necesitatea de încheiere a Acordului va exista atât timp cât se atestă procese migratorii dintre cele două state parte la Acord, deoarece tratatul este menit să se aplice persoanelor care se deplasează dintr-un stat în altul, fie în scop de muncă, fie pentru a-și stabili domiciliul și să le asigure garanții de securitate socială în cazul survenirii riscurilor sociale asigurate.

Scopul final al tratatului este să stabilească condițiile și procedurile de conlucrare între autoritățile și instituțiile competente pentru implementarea Acordului, să faciliteze comunicarea între instituțiile competente ale statelor contractante, în vederea schimbului de documente și informații, stabilirii dreptului la prestațiile de asigurări sociale prevăzute în Acord, plății, transferului acestora,

pentru a evita deplasarea persoanelor în cauză pe teritoriul celui alt stat contractant doar în aceste scopuri.

Printre instrumentele juridice multilaterale existente în domeniu menționăm Regulamentul (CE) nr. 987/2009 din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, fiind cel mai complex și cuprinzător instrument juridic de implementare, cu tute obligatoriu în toate statele membre UE, cele ale Spațiului Economic European și Elveția.

Referitor la tratatul moldo-turc, nu există o altă modalitate de reglementare a relațiilor în domeniu, decât încheierea unui tratat bilateral. Mai mult, și în relațiile cu alte state Republica Moldova optează pentru încheierea acordurilor bilaterale, care este cel mai eficient instrument de coordonare a sistemelor naționale de securitate socială ale celor două state.

Republica Moldova a încheiat pînă în prezent acorduri de securitate socială și, respectiv, aranjamente administrative de implementare cu 11 state membre ale UE, toate avînd o aplicare reușită.

Negocierea Aranjamentului Administrativ, acesta fiind un instrument juridic tehnic de implementare a prevederilor Acordului de nivel interguvernamental, este precedată de negocierea acordului de securitate socială de bază, și succedată de convenirea formularelor de implementare a Acordului și Aranjamentului Administrativ.

Aranjamentul Administrativ generează drepturi pentru persoanele care cad sub incidența Acordului să se adreseze instituțiilor competente de la locul de domiciliu sau reședință, pentru a depune cererea de stabilire a pensiei și altor prestații de asigurări sociale prevăzute în Acord. Totodată, prevederile Aranjamentului Administrativ generează obligația statelor părți să transfere prestațiile stabilite în temeiul Acordului în statul de domiciliu a persoanei îndreptățite, chiar și în cazul în care legislația națională în domeniu nu conține norme similare.

Aranjamentul Administrativ nu conține prevederi ce reglementează modul de soluționare a diferendelor. Această normă se regăsește în textul Acordului. Orice dispută ce ține de interpretarea sau implementarea Acordului va fi soluționată de către autoritățile competente ale celor două state contractante prin intermediul consultărilor directe.

Aranjamentul Administrativ va fi implementat de către instituțiile competente ale statelor contractante și pe teritoriul acestora.

Urgență majoră de a pune tratatul în vigoare nu există.

Aspectul politic, cultural și social

Încheierea Acordului și, respectiv, Aranjamentului Administrativ va contribui la consolidarea relațiilor dintre state și va intensifica colaborarea între autoritățile și instituțiile competente ale celor două state contractante.

Tratatul va asigura garanții sociale și un nivel de echitate socială persoanelor din categoria lucrătorilor migranți, asigurându-le, prin urmare, dreptul la liberă circulație.

Aspectul economic și de mediu

Proiectul Aranjamentului Administrativ nu conține prevederi care ar avea efecte negative asupra economiei Republicii Moldova. Mai mult, proiectul

motivează persoanele care cad sub incidența Acordului să activeze în sectorul formal, pentru ca la apariția riscurilor sociale asigurate acestea să beneficieze de prestații de asigurări sociale corespunzătoare. Totodată, prevederile tratatului creează condiții favorabile pentru ca migranții din Republica Moldova să revină în țară, deoarece la atingerea vârstei de pensionare aceștia vor putea beneficia în baza Acordului de drepturile de securitate socială dobândite în Republica Turcia pe teritoriul Republicii Moldova. Respectiv, aceste persoane, beneficiind de pensie din unul sau ambele state, vor dispune de surse de existență. Prin urmare, Acordul va avea drept consecință indirectă reducerea numărului beneficiarilor de ajutor social și alte prestații sociale acordate din bugetul de stat persoanelor neeligibile pentru pensie.

Aspectul normativ

Proiectul Aranjamentului Administrativ este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU și alte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte. Tratatul vine să realizeze angajamentele asumate de către Republica Moldova prin aderarea sa la Carta Socială Europeană revizuită, parțial ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 484-XV din 28.09.2001, și semnarea Acordului de Asociere RM-UE.

Aranjamentul Administrativ este compatibil cu Regulamentul (CE) nr. 987/2009 din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, principiile și prevederile cărui constituie baza tratatului.

Încheierea Aranjamentului Administrativ nu necesită adoptarea sau modificarea legislației naționale în vigoare. Fiecare stat contractant își aplică cadrul legal național existent.

Aspectul instituțional și organizatoric

Autoritatea competentă responsabilă de negocierea proiectului Aranjamentului Administrativ este Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. În procesul negocierilor sunt implicate, în măsura necesității, și instituțiile competente pentru implementarea Acordului și Aranjamentului Administrativ: Casa Națională de Asigurări Sociale și Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Casa Națională de Asigurări Sociale este, de asemenea, organismul de legătură care asigură comunicarea cu organismul de legătură și instituțiile competente din Republica Turcia, în vederea implementării Acordului și Aranjamentului Administrativ.

Implementarea prevederilor Aranjamentului Administrativ nu necesită înființarea unor structuri naționale sau internaționale noi, la fel și resurse umane suplimentare.

Casa Națională de Asigurări Sociale prezintă Ministerului, trimestrial și anual, informația privind implementarea acordurilor de securitate socială încheiate de Republica Moldova, care conțin date privind stabilirea și transferul pensiilor stabilite în baza acordurilor.

Implementarea Aranjamentului Administrativ nu necesită elaborarea unor planuri de acțiuni instituționale sau interinstituționale privind asigurarea măsurilor organizatorice.

Aspectul financiar

Ținând cont de faptul, că Aranjamentul Administrativ este un tratat de implementare, este cazul să menționăm impactul Acordului de bază. Acesta se va reflecta pozitiv, în primul rând, asupra situației financiare a beneficiarilor.

Angajamentul statului constă în asigurarea persoanelor asigurate cu drepturi de pensie dobândite corelativ plății contribuțiilor de asigurări sociale, chiar și în cazurile în care aceste persoane nu au realizat un stagiul de cotizare minim necesar pe teritoriul Republicii Moldova de 15 ani, dar îndeplinesc această condiție prin totalizarea perioadelor de asigurare în ambele state contractante. La stabilirea și calcularea pensiei, fiecare stat va aplica legislația națională în domeniu. Atât Republica Moldova, cât și Republica Turcia vor calcula și vor achita pensia doar pentru perioadele de asigurare realizate pe teritoriul propriu, prin aplicarea principiului proporționalității.

În temeiul Acordului se stabilesc doar pensiile de asigurări sociale de stat prevăzute în Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998, care se achită din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. Implementarea Acordului și Aranjamentului Administrativ nu implică cheltuieli din bugetul de stat sau local, la fel nu sunt necesare cheltuielile pentru realizarea acțiunilor legate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric al tratatului.

Prevederile Acordului și Aranjamentului Administrativ nu au un impact direct asupra importurilor și exporturilor sau mediului de afaceri, dar, totodată, ar crea indirect efecte asupra sistemului fiscal, motivînd persoanele să activeze în economia formală, majorînd prin aceasta numărul subiecților de drept fiscal și cel al contribuabililor la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Aspectul temporal

Proiectul Aranjamentului Administrativ va urma toate etapele și procedurile interne aferente semnării și punerii în vigoare a unui tratat, stabilite prin Legea nr. 595-XIV din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și în Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015.

Aranjamentul Administrativ va intra în vigoare la data intrării în vigoare a Acordului și va avea aceeași durată. Acordul se încheie pentru un termen nedeterminat și poate fi denunțat de către oricare parte la tratat printr-o notificare scrisă, expediată cu cel puțin șase luni înainte de sfîrșitul anului calendaristic în curs.

Ținînd cont de specificul tratatului în cazul denunțării acestuia toate drepturile dobîndite în temeiul Acordului vor fi menținute și procesarea cererilor legată de drepturile la prestații care nu au fost încă stabilite, vor fi finalizate în conformitate cu dispozițiile Acordului.

Aplicarea provizorie a tratatului nu este prevăzută și nici nu este necesară.

Organizarea reuniunilor sau consultărilor privind implementarea tratatului nu este reglementată. În cazul apariției unor dificultăți în aplicarea tratatului autoritățile competente vor decide asupra formei de soluționare a acestora, dar nu înainte de a notifica și consula MAEIE despre aceasta, conform procedurii legale naționale.

C. Mandatul pentru negocieri

Delegația de negociatori va fi constituită din experți din cadrul mai multor autorități și instituții publice centrale naționale:

- Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în calitate de autoritate competentă responsabilă de încheierea tratatului;
- Casa Națională de Asigurări Sociale, în calitate de instituție competentă responsabilă pentru implementarea tratatului;
- Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă;
- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei îi revine competența de conducere a delegației din partea Republicii Moldova. Pentru șeful delegației se solicită deplinele puteri pentru parafare. Ceilalți membri ai delegației vor avea competențe de negociere.

În cadrul negocierilor preconizate se propune să fie discutate următoarele:

- includerea dispozițiilor care vor reglementa posibilitatea și modalitatea de modificare și completare a tratatului;
- dispozițiile privind expertiza medicală;
- semnatarii tratatului;
- formularul de implementare a Aranjamentului Administrativ "Raportul medical".

În cadrul negocierilor vor fi înaintate propunerile relevante ale instituțiilor naționale, în special cele ale instituțiilor competente responsabile pentru implementarea Acordului.

D. Procedura negocierilor

Proiectul Aranjamentului Administrativ pentru implementarea Acordului a fost înaintat de către partea moldovenească în cadrul negocierilor pe marginea proiectului Acordului și discutat, în linii mari, cu partea turcă. Conceptual, proiectul a fost aprobat de către partea turcă. În rezultatul schimbului de opinii pe marginea proiectului tratatului prin corespondență electronică, delegațiile au convenit asupra necesității discutării acestora în cadrul rundelor de negocieri.

Decizia de inițiere a negocierilor asupra proiectului Aranjamentului Administrativ a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1403 din 23 decembrie 2016. Negocierile sunt preconizate pentru perioada 18-19 ianuarie 2017 la Chișinău.

Limbile de negociere a tratatului vor fi română și turcă, traducerea fiind asigurată de către un interpret. Tratatul va fi semnat în două exemplare originale, fiecare în limbile română, turcă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe de interpretare, limba engleză va fi de referință.

Aranjamentul Administrativ se preconizează să fie încheiat prin semnare.

10 ianuarie 2017

Stela GRIGORAS

Ministru